

Asia: VN/34425/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamiseksi. Hallituksen esityksessä esitetään muutettavaksi kahta kohtaa, 1) markkina-aikayksikköä esitetään muutettavaksi tunnista varttiin ja 2) tuottajalle esitetään mahdollisuutta hakea preemiotukensa peruuttamista ja siten välttää mahdollisen alituotantokorvauksen maksamisen.

Olemme jakaneet lausuntonne kahteen osaan näiden ehdotusten mukaisesti.

1. Markkina-aikayksikön muuttaminen nykyisestä tunnista varttiin

Kannatamme sitä, että laissa ja asetuksessa muutetaan terminologia vastaamaan sähkömarkkinan siirtymistä tunnista vartin markkinajaksoon. On äärimmäisen tärkeää, että tariffi- ja preemiojärjestelmien aikayksikkö on sama sähkömarkkinan kanssa. Muu tilanne johtaisi toimijoiden ja siten koko sähkömarkkinan kannalta epäoptimiin tilanteeseen siinä, miten syöttötariffilaitoksista tarjotaan sähköä day ahead-markkinoille.

Koska vielä ei ole täyttä varmuutta siitä, milloin sähkömarkkina siirtyy nykyisestä tunnin aikayksiköstä varttiin, on hallituksen esityksen luonnoksen muotoilu markkina-aikayksiköstä erittäin perusteltu

2. Sähköntuottajien vapautuminen alituotantokorvauksen maksamisesta

Vuoden 2018 tuotantotuen kilpailutus oli aivan keskeinen siltaratkaisu tuulivoiman siirtyessä vahvasti tuetusta syöttötariffimaailmasta kohti markkinaehtoista rakentamista. Premio mahdollisti kilpailutuksessa menestyneille hankkeille rahoituksen ja hankkeiden rakentamisen. Tuki oli myös valtion kannalta erittäin onnistunut: Suomeen rakennettiin uutta tuulivoimatuotantoa siten, että valtiolle on tullut maksettavaksi vain hyvin vähän kustannuksia. Kuten nyt lausunnoilla olevasta hallituksen esityksestä nähdään, premiotukea on toistaiseksi maksettu yhteensä 24 000 euroa koko järjestelmän olemassaolon aikana.

Vaikka toiminnanharjoittaja ei olisi saanut euroakaan tukea premiojärjestelmästä, on tuottajalla tällä hetkellä riski joutua maksamaan alituotantokorvausta, ellei saavuta laissa ja tarjouksessaan määritettyjä tuotantotavoitteita. Pidämme kannatettavana esitystä, jolla alituotantokorvauksesta voisi vapautua. Tällä hetkellä tuulipuiston tuotanto voi olla kannattamatonta myös matalilla positiivisilla spot-hinnoilla. Näin ollen seurauksena voi olla tilanne, jossa tuottaja joutuu tuottamaan tuulisähköä tappiolla, jotta ei joudu maksamaan alituotantokorvausta. Tätä tuskin on lainsäätäjät tarkoittanut.

Tuottajalle premiojärjestelmään kuulumisen voi tuoda selkänöjää rahoitusneuvotteluihin, vaikka tukea ei käytännössä koskaan maksettaisi. Tästä syystä toiminnanharjoittajan kannalta mahdollisesta tulevasta tuesta luopuminen ei välttämättä ole optimaalista. Siksi esitämme, että nyt kun lakia avataan, järjestelmässä mukana pysyvien laitosten alituotantokorvaus myös rajataan maksimissaan seurantajakson aikana saatuun tuen määrään. Eli alituotantokorvaus voisi korkeintaan olla toiminnanharjoittajan kyseisellä neljän vuoden tukijaksolla sama tuki.

Lisäksi esitämme harkittavaksi, että 36§:ssä huomioidaan negatiivisten markkina-aikayksiöiden lisäksi kannattamattomat markkina-aikayksiköt, joita ei huomioitaisi alituotantokorvauksen määrittämisessä. Tällöin toiminnanharjoittajan tulisi perustella Energiavirastolle, miksi tuottaminen ao. markkina-aikayksikkönä olisi ollut kannattamatonta.

Mikkonen Anni
Suomen uusiutuvat ry